

Nemecký jazyk ako 1.cudzí jazyk

Názov predmetu:	Nemecký jazyk
Časový rozsah výučby:	Pozri tabuľku v časti Charakteristika vyučovacieho predmetu
Škola	Gymnázium sv. Andreja v Ružomberku, Nám. A. Hlinku č. 5, 034 50, Ružomberok
Kód a názov študijného odboru	79025 73 – gymnázium – cudzie jazyky 79025 – gymnázium (od 2009/2010) 7902 J – gymnázium (od 2012/2013)
Stupeň vzdelania	ISCED 3A
Dĺžka štúdia	8 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Nemecký jazyk sa na Gymnáziu sv. Andreja v Ružomberku v osemročnej forme začína vyučovať v príme. Štátny vzdelávací program pre 8-ročné gymnáziá s vyučovacím jazykom slovenským určuje pre cudzí jazyk nasledovnú hodinovú dotáciu:

ISCED 3A Rámcový učebný plán pre gymnázia s 8.ročným štúdiom s vyučovacím jazykom slovenským

Štátny vzdelávací program:

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Spolu
prvý cudzí jazyk	3	3	3	3	4	4	4	4	28
druhý cudzí jazyk	1	1	1	1	2	2	2	2	12

Školský vzdelávací program: /v tejto podobe realizovaný od 4.ročníka v šk. roku 2012/2013/

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Spolu
prvý cudzí jazyk	3	3	3	3	4	4	4	4	28
konverzácie						1	2	3	
druhý cudzí jazyk	3	3	3	3	3	3	2	2	22

V Školskom vzdelávacom programe sme dotáciu hodín v druhom cudzom jazyku navýšili o dve hodiny v ročníkoch 1. – 4. a o jednu hodinu v ročníkoch 5. a 6. Uvedené zmeny boli schválené a do ŠkVP zapracované na zasadnutiach Predmetovej komisie pre cudzie jazyky dňa 18.4.2011 a 24.8.2012.

Z uvedeného vyplýva, že v prvých štyroch rokoch štúdia v 8-ročnej forme je počet hodín v prvom a druhom cudzom jazyku **rovnaký**. Na konci štvrtého ročníka osemročnej formy štúdia sa preto dáva žiakom možnosť rozhodnúť, ktorý cudzí jazyk budú v ďalších štyroch rokoch študovať ako prvý a druhý cudzí jazyk. Túto úpravu Školského vzdelávacieho plánu sme sa rozhodli zaviesť do praxe na zasadnutí Predmetovej komisie pre cudzie jazyky dňa

24.8.2012. Cieľom tejto úpravy hodinovej dotácie bolo zjednotiť štúdium štvorročnej formy s druhou polovicou osemročnej formy.

V školskom roku 2014/2015 ešte dobieha štúdium v ôsmom ročníku podľa plánu, v ktorom sa s druhým cudzím jazykom začalo až v triede tercia.

Oktáva 2014/2015

	5.	6.	7.	8.	Spolu
prvý cudzí jazyk konverzácie	3	3	5 1	5 2	28 3
druhý cudzí jazyk	3	3	2	2	24

Túto úpravu sme sa rozhodli zaviesť do praxe na zasadnutí Predmetovej komisie pre cudzie jazyky dňa 13.júna 2011. Jej cieľom bolo vyrovnať sa s požiadavkami zavedenými legislatívou zmenou – zavedením maturitnej skúšky z cudzieho jazyka na gymnáziách povinne na úrovni B2.

Ciele vyučovacieho predmetu

1. Spoločenské ciele

Pomocou nadobudnutých poznatkov, zručností a skúseností prekonáva žiak spoločenské a komunikačné bariéry, získava plnohodnotné postavenie v osobnej, pracovnej a spoločenskej oblasti nielen vo svojej vlasti ale aj za jej hranicami.

2. Inštitucionálne ciele

Na konci vzdelávacieho procesu má žiak ovládať nemecký jazyk ako prvý cudzí jazyk na úrovni B2 podľa SERR a nemecký jazyk ako druhý cudzí jazyk na úrovni B1 podľa SERR.

B1

Žiak rozumie hlavným bodom zrozumiteľnej spisovnej vstupnej informácie o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva v práci, škole, voľnom čase.... Dokáže sa zorientovať vo väčšine situácií, ktoré môžu nastať počas cestovania, nakupovania, vyhľadania pomoci... Žiak dokáže vytvoriť jednoduchý text na témy, ktoré sú mu známe alebo o ktoré sa zaujíma. Opíše svoje skúsenosti, udalosti, sny, nádeje, ambície, stručne odôvodní a vysvetlí svoje názory a plány.

Čiastkové inštitucionálne ciele podľa jednotlivých ročníkov pre reformované ročníky a alternatívny učebný plán:

Reformované ročníky:

- 1. ročník úroveň A1.1
- 2. ročník úroveň A1.2
- 3. ročník úroveň A2.1
- 4. ročník úroveň A2.2
- 5. ročník úroveň B1.1
- 6. ročník úroveň B1.2
- 7. ročník úroveň B2.1
- 8. ročník úroveň B2.2

B2

Žiak rozumie hlavným myšlienkam zložitého textu na konkrétnie ale aj abstraktné témy vrátane odbornej diskusie vo svojej špecializácii. Plynulo a spontánne vedie bežnú konverzáciu s rodenými hovoriacimi bez toho aby to pre akéhokoľvek účastníka interakcie predstavovalo zvýšené úsilie. Vytvorí jasný a podrobný text na rozličné témy, vysvetlí svoje stanovisko k aktuálnym témam s uvedením výhod a nevýhod rozličných možností.

3. Špecifické ciele

3a. Vzdelávacie ciele

Vo výučbe nemeckého jazyka sa zameriavame na kľúčové kompetencie podľa SERR. Kľúčové kompetencie sú porozumenie /čítanie a počúvanie/, rozprávanie /samostatný ústny prejav, ústna interakcia/, písanie.

B2

Čítanie - žiak dokáže prečítať články a správy týkajúce sa aktuálnych problémov, v ktorých pisatelia alebo autori zaujímajú konkrétné postoje alebo názory. Žiak rozumie súčasnej umeleckej próze.

Počúvanie – žiak dokáže porozumieť dlhšej reči aj prednáškam a sledovať zložitú argumentačnú líniu za predpokladu, že tému mu je dostatočne známa. Žiak dokáže pochopiť väčšinu televíznych správ a programov o aktuálnych udalostiach. Žiak dokáže porozumieť väčšine filmov vo spisovnom jazyku.

Ústna interakcia – Žiak dokáže komunikovať na takej úrovni plynulosť spontánnosti, ktorá mu umožňuje viesť bežný rozhovor s rodenými hovoriacimi. Dokáže sa aktívne zúčastňovať na diskusii na známe témy, pričom vyjadruje a presadzuje vlastné názory.

Samostatný ústny prejav – Žiak dokáže prezentovať jasné podrobné opisy celého radu predmetov vzťahujúcich sa na jeho oblasť záujmu. Dokáže vysvetliť svoje stanovisko na aktuálne otázky s uvedením výhod a nevýhod rozličných možností.

Písanie – Žiak dokáže napísať podrobný text o širokom rozsahu tém vzťahujúcich sa na jeho záujmy. Dokáže napísať referát alebo správu, odovzdávať informácie alebo poskytnúť dôkazy na podporu konkrétnego názoru alebo proti nemu. Dokáže napísať listy, ktoré objasňujú, prečo sú niektoré udalosti a skúsenosti pre neho osobne dôležité.

B1

Čítanie – Žiak rozumie textom, ktoré obsahujú každodennú slovnú zásobu, alebo ktoré sa vzťahujú na moju prácu. Dokáže porozumieť opisom udalostí, pocitov a prianí v osobných listoch.

Počúvanie – Žiak dokáže pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretávam v škole, práci, vo voľnom čase atď. Rozumie zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keďže prejav je relatívne pomalý a jasný.

Ústna interakcia – Žiak dokáže zvládnuť väčšinu situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí daným jazykom. Dokáže nepripravený vstúpiť do konverzácie na témy, ktoré sú známe, ktoré ho osobne zaujímajú, alebo ktoré sa týkajú osobného každodenného života (napríklad rodina, koníčky, práca, cestovanie, súčasné udalosti).

Samostatný ústny prejav – Žiak dokáže spájať frázy jednoduchým spôsobom, aby opísal

skúsenosti a udalosti, svoje sny, nádeje a ambície. Stručne dokáže uviesť dôvody a vysvetlenia názorov a plánov. Dokáže vyrozprávať príbeh alebo zápletku knihy či filmu a opísť svoje reakcie.

Písanie – Žiak dokáže napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú. Dokáže napísať osobné listy opisujúce skúsenosti a dojmy.

3b. Výchovno-vzdelávacie ciele

Medzi základné komunikačné ciele vo výučbe cudzieho jazyka patrí spoločensky vhodné nadväzovanie kontaktov, ich udržiavanie a zdvorilé správanie. Preto je výchovno-vzdelávací cieľ definovaný prehlbovaním schopností používať správne slová v správnom momente – podakovať, prejaviť úctu, vhodné spôsoby predstavovania, ospravedlnenia, pozdravov, rozlúčenia sa. Pri nácviku týchto spoločenských komunikačných interakcií si žiaci osvojujú aj významnosť neverbálnej komunikačnej zložky ako je napríklad reč tela, gestikulácia, mimika tváre, podávanie rúk... Žiaci si taktiež osvojujú základné prvky asertívneho správania v prípade kontaktu s nevhodným spôsobom správania za účelom efektívnej sebaobrany, uvedomenie si sebaúcty a celkovej schopnosti spacifikovania komplikovaných situácií bez použitia patologických spoločenských javov ako je napríklad agresivita, podráždenosť, diskriminácia....

KOMUNIKAČNÉ TÉMY

1. ročník:	Rodina a spoločnosť, Stravovanie, Domov a bývanie
2. ročník:	Voľný čas a záľuby, Ľudské telo a starostlivosť o zdravie, Krajina, ktorej jazyk sa učím
3. ročník:	Multikultúrna spoločnosť, Veda a technika, Obliekanie a móda, Krajiny, mestá a miesta
4. ročník:	Človek a príroda, Doprava a cestovanie, Slovensko
5. ročník:	Obchod a služby, Komunikácia
6. ročník:	Mládež a jej svet, Vzory a ideály
7. ročník:	Šport, Kultúra a umenie,
8. ročník:	Človek a spoločnosť

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Stratégie receptívnych činností /čítanie a počúvanie/ pre úroveň A1

- identifikácia kontextu za poznania okolitého sveta, t.j. aktualizácia predpoznatkov
- vytváranie hypotéz o význame a zámere komunikačného procesu
- analýza nepotvrdených hypotéz
- analýza dôvodov potvrdenia hypotéz

Stratégie produktívnych činností / rozprávanie a písanie/ pre úroveň A1

- plánovanie produkcie : žiak vo svojom lexikálnom repertoári vyhľadáva použiteľný súbor a ten vyskúša použiť
- kompenzácie neznámej lexiky – pri identifikácii súboru, ktorý žiak nedokáže pomenovať, poukáže naň vhodnými kompenzačnými prostriedkami, napr. reč tela, ukazovacie zámená, príbužné jazykové súbory, kombinácie...
- monitorovanie reakcií a preformulovanie výpovedí – žiak naznačuje, že potrebuje spätnú reakciu o správnosti respektíve nesprávnosti svojej výpovede, dokáže začať odznovu ak dostáva znamenie o neúspešnej komunikácii

Stratégie interakcie pre úroveň A1

- ujímanie sa slova – požiada si o pozornosť
- spolupráca – naznačuje, že rozumie alebo nerozumie prebiehajúcej komunikácii
- žiadosť o vysvetlenie – dokáže použiť najzákladnejšie naučené frázy pri prosbe o vysvetlenie

Stratégie receptívnych činností /čítanie a počúvanie/ pre úroveň A2

- počúvanie verejných vyhlásení
- počúvanie médií
- čítanie zábavných textov
- čítanie príbehov
- čítanie inštrukcií
- orientácia v mape

Stratégie produktívnych činností / rozprávanie a písanie/ pre úroveň A2

- hlasné čítanie
- rozprávanie z poznámok, náčrtu, schém, obrázkov
- opisanie zážitku
- verejné vyhlásenie
- vypĺňanie formulárov
- písanie článkov pre časopisy, noviny
- tvorba plagátov

Stratégie interakcie pre úroveň A2

- plánovaný rozhovor na vopred danú tému s občasnými prvkami nečakaného zvratu

- porozumenie jadru veci počas konverzácie medzi rodenými hovoriacimi
- Stratégie receptívnych činností /čítanie a počúvanie/ pre úroveň B1
- počúvanie v úlohe náhodného publiku
- čítanie nemeckej dennej tlače a mládežníckeho časopisu

Stratégie produktívnych činností / rozprávanie a písanie/ pre úroveň B1

- verejné vyhlásenie
- hranie odskúšanej roly
- písanie správ

Stratégie interakcie pre úroveň B1

- korešpondencia pomocou elektronickej pošty
- poskytnutie vysvetlenia
- zaobchádzanie s neočakávaným
- interpersonálna spolupráca

Stratégie receptívnych činností /čítanie a počúvanie/ pre úroveň B2

- reakcia na počúvané pokyny
- detailné analýzy náhodne vypočutých rozhovorov
- pochopenie naznačených súvislostí

Stratégie produktívnych činností / rozprávanie a písanie/ pre úroveň B2

- spontánne rozprávanie
- spievanie
- prednes umeleckého diela
- oslovenie publiku
- tvorba imaginatívnych písomných prejavov
- písanie osobných a obchodných listov

Stratégie interakcie pre úroveň B2

- spoločné plánovanie

- pohovor v pozícii pýtajúceho sa a respondenta
- transakcie s cieľom získať tovar a služby
- spolupráca zameraná na dosiahnutie praktického cieľa

Stratégie vyučovania

Stratégie vyučovania sú uvedené v tabuľkách ku jednotlivým lekciám v časti Obsah vzdelávania.

Učebné zdroje

Počas štúdia pracujú žiaci s nasledovnými učebnicami:

1. ročník: Themen aktuell I., 1. – 3.lekcia
2. ročník: Themen aktuell I., 4. – 6.lekcia
3. ročník: Themen aktuell I., 7. – 9.lekcia
4. ročník: Themen aktuell II., 1. – 3.lekcia, Themen aktuell I., 10.lekcia
5. ročník Themen aktuell II., 4. – 6.lekcia
6. ročník Themen aktuell II., 7. – 10.lekcia
7. ročník: em Hauptkurs 1. – 3. Lekcia
8. ročník: em Hauptkurs 4. – 6.lekcia

Pre októbu 2014/2015, ktorá nezačala štúdium nemeckého jazyka v príme ale až v tercii, platí v ôsmom ročníku v nemeckom jazyku ako prvom cudzom jazyku učebný zdroj em Hauptkurs 1. – 4.lekcia.

Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy

Vzhľadom na slovnú zásobu a faktografické poznatky vstupuje výučba nemeckého jazyka do interakcie s ďalšími predmetmi – geografia, dejepis, slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, náboženstvo, náuka o svete, matematika, etická výchova, výchova k umeniu a informatika.

Už samotným zameraním tematických celkov nemeckého jazyka dochádza k priamemu a pomerne intenzívному etickému, estetickému a ideovému pôsobeniu na žiaka v procese vzdelávania.

Hlavným zameraním výchovného pôsobenia v procese výučby nemeckého jazyka je vytvoriť u žiakov pozitívnu citlivosť voči spoločenským konvenciám, tradíciám a rituálom, odstrániť akékoľvek etnocentrické a separatistické poňatie inakosti, vzbudiť úctu ku kultúrnemu a prírodnému dedičstvu svojho a cudzieho národa, podporovať otvorenosť sociálnej, kultúrnej a etnickej rôznorodosti, povzbudzovať pri hľadaní vlastnej identity a podporovať sebaúctu a úctu ku životu.

Konkrétnie medzipredmetové vzťahy a prierezové témy sú uvedené v tabuľkách ku jednotlivým lekciám v časti Obsah vzdelávania.

Systém hodnotenia a klasifikácie žiakov

V nemeckom jazyku ako v každom cudzom jazyku sa hodnotia nasledovné jazykové kompetencie:

- čítanie s porozumením
- rozprávanie
- počúvanie s porozumením
- písanie

Žiak je preto hodnotený pravidelne písomnou a ústnou formou.

Písomnou formou je hodnotený:

- testami, ktoré sa píšu po absolvovaní každej lekcie
- slohovými prácam, za jedno klasifikačné obdobie sa píše minimálne jedna slohová práca
- krátkymi kontrolnými prácam z lexikológie a gramatiky

Ústnou formou je žiak hodnotený:

- formou prezentácie projektov, dialógovými cvičeniami, vyjadrovaním názorov, diskusnými príspevkami, reprodukciou textov, tvorbou nových textových foriem, prednesom a interpretáciou literárnych umeleckých diel.

Spôsob hodnotenia:

Testy lekcií sú hodnené percentuálne, pričom hodnota percenta zodpovedá nasledovnej známke:

100 – 91 percent	- výborný
90 – 81 percent	- chválitebný
80 – 61 percent	- dobrý
60 – 41 percent	- dostatočný
40 – 0 percent	- nedostatočný

Váha známky zodpovedá číslu 3.

Slohové práce sa hodnotia podľa nasledovných kritérií:

- gramatická správnosť použitých výrazových prostriedkov – 5 bodov
- lexikálna rôznorodosť – 5 bodov
- obsah – 5 bodov
- členenie textu – 5 bodov

Slohové práce sú hodnené pomocou bodov /max.20/, ktorých počet sa prepočítava na percentá. Získané percento zodpovedá známke rovnako ako pri kontrolných prác z lekcie. Váha známky za slohové práce zodpovedá číslu 3. Slohové práce sú hodnené rovnako ako sú hodnené aj výstupy z Písomnej formy internej časti maturitnej skúšky.

Krátke kontrolné práce z lexiky a gramatiky sú hodnené percentuálne rovnako ako pri kontrolných prácach z lekcie. Váha známky zodpovedá číslu 2.

Hodnotenie ústnej formy sa vykonáva podľa nasledovných kritérií:

- obsah
- zrozumiteľnosť
- gramatická správnosť
- lexikálna rôznorodosť
- jazyková pohotovosť
- kreatívne stvárnenie

Váha ústnej odpovede má podľa rozsahu odpovede hodnotu 1 až 3. /krátke dialógové cvičenia majú váhu 1, prezentácia názoru, tvorba textu, transformácia a dokončenie textu, korektúra chybného textu, prezentácia, dramatizácia literárneho diela – váha 2, aktívna účasť na diskusných fórách – váha 3/.

Hodnotenie projektov a prezentácií:

- technická stránka prezentácie – tretina zo 100 % /grafické spracovanie podľa pokynov vyučujúceho/
- obsahová stránka prezentácie – tretina zo 100 % /zastúpenie lexiky, gramatiky a tém podľa pokynov vyučujúceho/

- neverbálna stránka prezentácie – tretina zo 100 % /nejazykové aspekty – reč tela, očný kontakt s publikom, udržiavanie pozornosti, práca s vlastnou prezentáciou a prejavy pozitívneho vzťahu ku vlastnej práci/

Aby mohol byť žiak na konci klasifikačného obdobia hodnotený, musí mať minimálne 3 známky z písomnej formy a minimálne jednu známku za ústnu odpoved'.

Okrem uvedených obligatórnych spôsobov hodnotenia je žiak preverovaný aj rôznymi fakultatívnymi formami – hodnotenie aktivity na hodinách, osvojenie si slovnej zásoby, vypracovanie domáčich úloh, práca s masmédiami, umeleckou literatúrou, hodnotenie prípravy na vyučovanie, hodnotenie domáčich úloh. Spôsob hodnotenia týchto aktivít je založený na pozitívnom hodnotení žiakovej snahy a jeho osobného progresu vo výchovno-vzdelávacom procese a má za úlohu pozitívnu motiváciu žiaka k učeniu a prenos zodpovednosti za nadobudnuté poznatky na samotného žiaka.

Pri klasifikácii sa kladie dôraz na realizáciu sebahodnotenia samotným žiakom a to rôznimi spôsobmi – učením sa na stanovištiach, porfóliovými dotazníkmi, anketami a sledovaním vlastného progresu vo výchovno-vzdelávacom procese pomocou vlastných záznamov a porovnávaním nadobudnutých vedomostí s dokumentom Cieľové požiadavky na maturanta.

Obsah vzdelávania

Obsah vzdelávania /učivo/ je uvedený formou tabuľiek samostatne pre jednotlivé ročníky oboch foriem vzdelávania.

Rozdelenie hodín a rozvrhnutie vzdelávacieho obsahu v ročníkoch obsahujú tematické výchovno-vzdelávacie plány prerokované na predmetových komisiach.